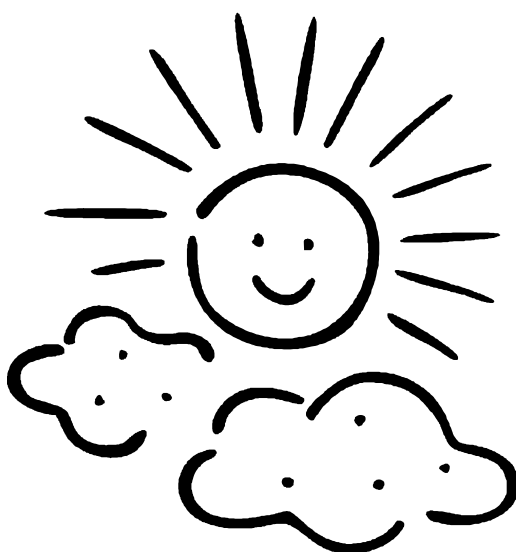


# ŠOTEK

ŠKOLNÍ  
ČASOPIS  
PRO  
VŠECHNY



## BACHA, JE TU APRÍL!!!

*Taky si každoročně říkáte, že tentokrát se určitě nedáte nachytat? A zase se to nějakému filutovi a vtipálkovi podaří? Tak se nezlobte, vždyť mu to za rok můžete oplácet!*

**Apríl** je označení pro století je apríl spojen s zlomyslnostmi, např. u rámec serióznosti a pak nastává, že lidé seriózní články. reakce na změnu veselejší jaro. V současně i 30. dubna,



první dubnový den - 1. duben. Už od 16. různými žertíky a drobnými novinářů pak dovoluje tradice překročit vypustit tzv. kachnu resp. hoax. Problém neberou vážně ani některé vyložené Předpokládá se, že svátek vznikl jako ročního období ze smutné zimy na některých případech se apríl koná ale tento den již není tolik rozšířen.

## Apríl v Česku

Nejedná se o původní český svátek, ale přišel do Česka ze zahraničí a rychle zdomácněl. První písemná zmínka v Česku apríl zmiňuje v roce 1690 a zápis pochází od *Bartoloměje Chrystellia* z *Prahy*. V dřívějších dobách se jako oběti žertíků stávali známí a příbuzní, kterým se posílaly nápady na nákupy neexistujících věcí jako např. *ohýbák na cihly*, *bublínka do vodováhy*, *závit M0*, apod..

## Apríl ve Francii

Ve Francii se tento den (ale i zvolání při prozrazení žertu) nazývá *poisson d'avril* a to z toho důvodu, že děti vystříhnou rybu (*poisson*) z papíru a připevní ji na záda někomu, kdo o výtvoru na svých zádech nemá tušení. Tradice "aprilování" ve Francii vznikla, a to již roku 1564 a oproti ČR je zde žertování bráno mnohem vážněji. Těší se oblibě v hojné míře nejen mezi přáteli, nýbrž i v médiích.

připravil David Odvárka

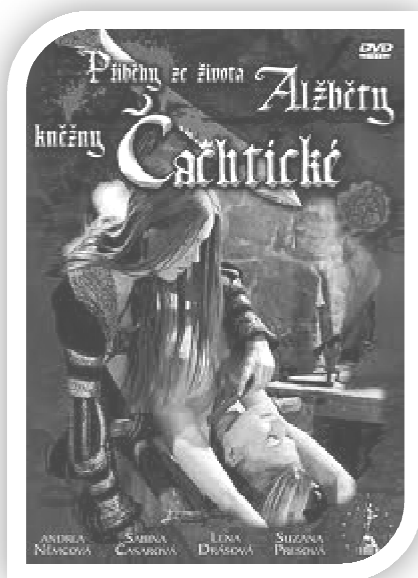


## JEDEME DO DIVADLA...

... a už se moc těšíme. I když nad titulčkem představení, které uvidíme v Pardubicích 19. dubna, nám tuhne krev v žilách. Chystá se totiž na nás :

### ČACHTICKÁ PANÍ

Děj se odehrává na území dnešního Čachtic. Některé (Bratislavě) a na příběh se odehrává Román vychází z jakožto sadistické zachování své vlastní Příběh v knize bojujících proti mnoha útrapách, záchranných akcích oprávkou se jim, za přimět palatina Juraje Palatin neočekávaně Alžbětu Báthoryovou uvěznění v podzemí



počátku 17. století v Uhrách na Slovenska a to nejčastěji v okolí situace se však řeší i v Prešpurku mnoha jiných místech. Celý zhruba v období jednoho roku. pověstí o Alžbětě Báthoryové hraběnce koupající se pro krásy v krvi mladých dívek. vypráví o odvážných zbojnicích krutostem zlé hraběny. Po střetech s pandury a hajduky, unesených dívek a úniků před pomocí jejich spojenců, podaří Thurza vyšetřit tuto záležitost. přijede do Čachtic, kde přistihne při činu a nakáže jí doživotní jejího hradu.

Autor ke knize přistupuje jakožto k faktům bohatě rozvitým svou vlastní fantazií a snaží se vytvořit vhodný dobový historický rámec, do něhož zasazuje děj.

připravily:



Maruška Doležalová a Katka Klátová

## TAKÉ JSME OSLAVILI DEN UČITELŮ...



### Jan Amos Komenský, latinsky Iohannes Amos Comenius

(28. března 1592 jihovýchodní Morava – 15. listopadu 1670 Amsterdam) byl poslední biskup Jednoty bratrské, český teolog, filosof, pedagog a spisovatel.

#### *A které myšlenky „učitele národů“ nás zaujaly?*

Zdůrazňoval, že vzdělávání nikdy nekončí, že je neustálé. Po ukončení vzdělávání by měl člověk cestovat. Poprvé definoval pojem školní rok, školní prázdniny a školní týden. Ve třídách by měli být žáci stejného věku a stejné úrovně znalostí. Pokud je ve třídě větší počet žáků, doporučuje pro učitele pomocníka (ve třídách bývalo 80 až 100 žáků). Každá třída by měla mít svou místnost pro výuku, každý rok by měla mít učebnice, učitelé by měli mít poznámky, jak s učebnicí pracovat. Kladl důraz na význam kázně. Odmítal tělesné tresty za neznalost, ale za porušení kázně je v určitých případech připouštěl. Vysoce oceňoval význam výchovy. Podle něj by žádné dítě nemělo být vyloučeno z výchovy, protože i to nejméně nadané dítě lze alespoň poněkud vychovat.

#### **Při výuce samé aplikoval Komenský tyto zásady:**

- zásada názornosti – přímá žákova zkušenost
- zásada systematickosti a soustavnosti – učivo by na sebe mělo navazovat, nejen v jednotlivých předmětech, ale i mezi nimi. Je třeba zajistit soustavný vzdělávací režim
- zásada aktivity – žáci by měli své poznatky získávat vlastní zkušeností, využívat je v praxi
- zásada trvalosti – je třeba soustavně učivo opakovat
- zásada přiměřenosti – učitel by měl vycházet z věkových a individuálních schopností dětí

#### **Děti dělí podle nadání:**

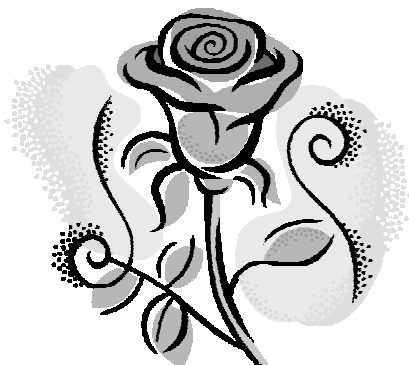
1. bystré, dělají radost
2. bystré, líné
3. bystré, vzpurné
4. s nedostatkem bystré mysli
5. s nedostatkem bystré mysli, líné
6. s nedostatkem bystré mysli, vzpurné

Rodiče a učitel mají být vhodným příkladem pro dítě a vést jej ke správné životosprávě. Doporučoval vhodnou stravu, střídání práce s odpočinkem, dostatek spánku (8 hodin) a péči o hygienu těla.

*Dále se naší redakci podařilo zjistit, že ve stejný den slaví narozeniny další významný pedagog a navíc z naší blízkosti. Je to paní učitelka Alena Sudková – Komenská, které tímto samozřejmě také blahopřejeme. A s jejími pedagogickými zásadami Vás seznámíme v některém z příštích čísel...*

*Vaše redakce*

**AŽ ŽIJE PEPÍK !**



V židovské tradici označuje Josef jednoho z patriarchů izraelského národa, syna Jákobova.

Popularita tohoto jména má sice sestupnou tendenci, ale i přesto se udržuje mezi třicítkou nejčastěji používaných jmen u novorozenců.

Svátek: 19.března

Původ: hebrejský

Četnost v ČR: 249 922

#### **ZDROBNĚLINY:**

Joska, Jožka, Josífek, Jožin, Pepa, Pepino, Pepča, Pepek.

#### **PANOVNÍCI:**

Josef I. BONAPARTE,

král napoleonský a španělský

Josef I. HABSBURSKÝ,

král český císař římský

Josef I. PORTUGALSKÝ, král portugalský

Josef II., český král a římský císař

#### **ZNÁMÍ JOSEFOVÉ:**

Josef Vojtek- skupina Kabát

Josef Abrhám- herec, Nemocnice na kraji města, Vrchní, prchni

Josef Lada-ilustrátor

Josef Kajetán Tyl- dramatik, autor textu hymny

Josef Škvorecký- spisovatel

#### **A TAKÉ TOMÁŠ MĚL SVÁTEK:**

**Tomáš** má svátek **7.3.**

Základem křestního jména Tomáš je aramejské *Tóm*, resp. se členem *Tómá* (dříve *teómá*), které v překladu znamená *dvojče*. Toto označení dostal jeden z apoštolů, který šířil víru v božství Ježíše (*nevěřící Tomáš*).

*Nositelům obou těchto jmen blahopřejeme.*

za redakci

Barča Zvárová a Fanda Zach

## HURÁ, KONEČNĚ JE TU JARO!!!



**Jaro** (zastarale *Vesna*) je jedno ze čtyř ročních období. V mírném pásu se vyznačuje začátkem vegetativní aktivity rostlin a zvýšením aktivity živočichů. Prodlužují se dny, otepluje se. Do jara patří měsíce březen, duben, květen. Jarní prázdniny jsou ale i v únoru.

Astronomické jaro začíná jarní rovnodenností (na severní polokouli zpravidla 20. března, na jižní 23. září) a končí letním slunovratem (na severní polokouli zpravidla 21. června, na jižní 21. prosince). Termíny počátku a konce mohou být o dva dny posunuty kvůli nepravidelnostem souvisejícím s přestupnými roky.

*Jarní módu pro Vás chystáme na příště, teď si něco povíme o jarních zvycích:*

**Vítání jara**, známé také jako **vynášení smrtky** nebo **vynášení Morany**, je jeden z nejstarších dochovaných rituálů v českých zemích. Zima je zosobněna Moranou nebo Smrtkou, jejíž figurína je při slavnosti upálena nebo vhozena do vody (případně obojí). Zvyk vítání jara se dochoval dodnes a slaví se například na Moravě a Jižních Čechách. Nejčastěji se Morana hází z mostu nebo ze skály. Je velmi zajímavé, že přes tisícileté potírání pohanských rituálů se dodnes zachoval jeden z nich ve velmi živém

zvyku. Moranu, kterou představuje figurína nebo samorost, kořen nebo větev, nese mladá dívka v čele průvodu. Morana má na krku náhrdelník ze šnečích ulit (symbol smrti) a šálu (symbol zimy). Utopená hořící figurína je ve vodě lidmi kamenována. **Morana, Mora, Mořena, Mařena, Marzena** nebo **Kostroma** je figura představující smrt, pravděpodobně bytost ze slovanské mytologie nebo pohanská bohyně smrti. Je velmi známá i v dnešním folklóru. Uctívali ji staří Slované a Baltové. Je zosobněna zimou, na jaře končí její vláda, proto se topí nebo bije. Není možné ji však považovat za čistě bohyni smrti nebo za nějakou ohydnou stařenu. Je prý velmi krásná.

připravila Markéta Chadimová



*Nejen jara, ale brzy se dočkáme i Velikonoce. Na kraslice nebo pomlázku je ještě brzy, tak vám přinášíme prozatím alespoň něco velikonočního:*

## VELIKONOČNÍ OSTROV

**Velikonoční ostrov** (v domorodém jazyce *Rapa Nui*) je strov ve východní části Polynésie na jihu Tichého oceánu spravovaný Chile. Má rozlohu 163 km<sup>2</sup> a obývá jej 3 791 obyvatel. Běžný polynéský název ostrova je *Rapa Nui* (Velká země). Přívlastek *Velká* odlišuje Velikonoční ostrov od jiného ostrova jménem *Rapa*, již dříve osídleného (a později přejmenovaného na *Rapa Iti*, tj. Malá země). Jiný název ostrova je *Te Pito o Te Henua* (Pupek světa). Existují další poetická jména např. *Mata-kite-rangi*, (Oči, které hledí do nebes) nebo *Hiti Ai Rangi* (Kraj nebes).

Jacob Roggeveen, který ostrov objevil o Velikonoční neděli roku 1722, jej podle dne objevení nazval Velikonočním ostrovem. Felipe González Ahedo, španělský mořeplavec, jej pojmenoval na počest španělského krále Karla III. *Isla de San Carlos*. Oficiální španělský název je *Isla de Pascua*.

Velikonoční ostrov je nejdlelejší obývaný ostrov světa. Pobřeží Chile je vzdálené 3600 km východně od ostrova. Nejbližším ostrovem je Isla Sala y Gómez, 8 km dlouhý, neobydlený ostrov, tvořící nejvýchodnější bod Polynéského trojúhelníku. Velikonoční ostrov je zhruba trojúhelníkového tvaru a má plochu 163 km<sup>2</sup>. Délka ostrova je 24 km. Nejvyšším bodem ostrova je vrchol sopky Maunga Terevaka ve výšce 507 m n. m. V okolí ostrova se nachází několik menších ostrůvků. U jihozápadního výběžku ostrova jsou to ostrůvky Motu Iti, Matu Kau Kau a Motu Nui. Celkem se v okolí nachází 15 ostrůvků do vzdálenosti 1,5 km od ostrova.

Na Velikonočním ostrově nejsou žádné stálé vodní toky. Jsou zde však tři sladkovodní kráterová jezera: Rano Kau, Rano Raraku a Rano Aroi.



Díky sochám moai je ostrov světoznámý. Víme, kde sochy vznikly. V lomu na úpatí kráteru Rano Raraku dokonce ještě jedna nedokončená a od skály ne zcela odtesaná moai leží. Celkem jich Rapanujci vztýčili asi 300. Daleko víc jich zůstalo v lomu nebo na cestě na své kamenné plošiny ahu, z nichž měly shlížet do vnitrozemí ostrova. Dnes stojící moai byly znovu vztýčeny během 20. století. Většina soch je asi 3,5 m vysoká, najdou se však i takové, co měří až 12 m a váží až 90 tun. Kromě neobvyklého tvaru – nemají nohy, tělo je jen naznačeno a nejpropracovanější je hlava – na některých zaujme klobouk pukao z červené horniny. Podle nejvíce přijímané teorie nejde o klobouk, ale styl účesu, který se na *Rapa Nui* nosil v dobách vzniku posledních soch.

**redakce**

## NAD PROSEČÍ VYŠLA NOVÁ HVĚZDA...

*...jmenuje se Prosečská, a kdo byl na finálové přehlídce v pátek 25. března v sokolovně, tak ví, že jich zde zazářilo hned několik*



V pátek 25. března proběhla v prosečské sokolovně veřejná finálová přehlídka dětských zpěváků z naší školy a ze ZŠ Perálec a ZŠ Budislav soutěže "Prosečská hvězda". V programu, který trval více jak hodinu a půl, vystoupilo celkem 23 nadějných zpěváků a zpěvaček a svými výkony příjemně bavili plný sál diváků. Zazněly písně v sólovém podání i jako dua.

Jako host programu k nám zavítal soubor Alexandrovců, doprovázený dívčí skupinou Nastěnky.

Upozorňujeme čtenáře, že podobnost některých členů souboru s žáky 9. ročníků byla čistě náhodná.





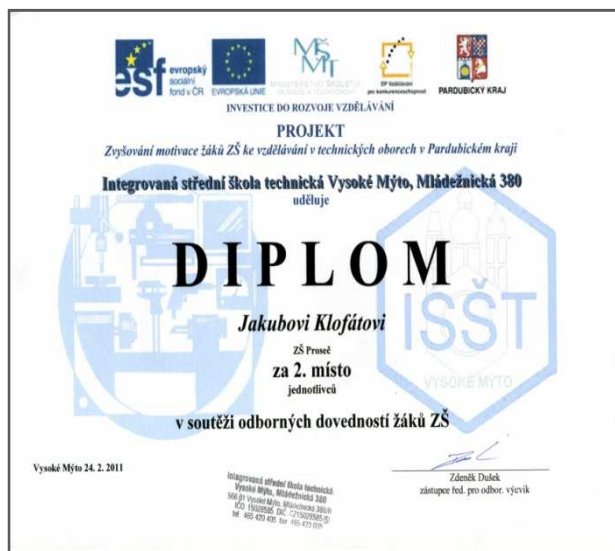
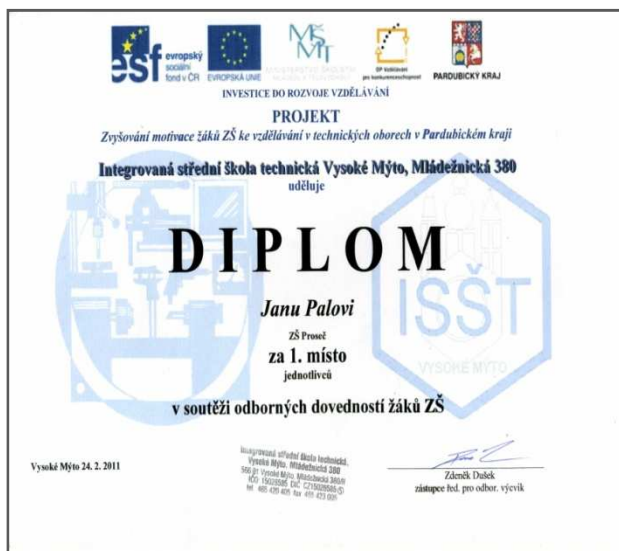
## *Není důležité zúčastnit se – je důležité vyhrát.*

V soutěži odborných dovedností ve Vysokém Mýtě 24.2. zabodovali oba soutěžící a získali :

**Jan Pala – 1. místo**

**Jakub Klofát - 2. místo**

Oba dva postupují do krajského kola. Gratulujeme a držíme palce v další soutěži.



## **Festival vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji, aneb za odměnu do Francie.**

Dne 17. února jsme se zúčastnili okresního kola soutěže v Pardubicích na Dukle. Z tohoto kola postoupily čtyři projekty z naší základní školy, a proto jsme dne 17. března odjeli reprezentovat školu na krajské kolo též do Pardubic, tentokrát však do výstavního centra IDEON.

Tento den byl pro hodnotitele, kteří chodili od projektu k projektu a vyslechli si každou prezentaci. Druhý den - 18. března byl určen pro veřejnost. Ráno jsme zhlédli barmanské vystoupení a poté jsme se vrátili na svá místa. Vystřídalo se zde několik škol, které se přišly podívat. Všichni jsme netrpělivě čekali na vyhlášení výsledků. To přišlo ve dvě hodiny. Čekání se však vyplatilo. Jeden projekt pod vedením Mgr. Jarmily Michálkové byl vybrán a zúčastní se studijní stáže ve Francii, která se uskuteční 22. - 27. května.

Už se moc těšíme.

Dáša Brunclíková, Veronika Hlaváčová



## **Basketbalový turnaj v Chrudimi**

V pátek 18. března jsme se zúčastnili mistrovského turnaje okresu Chrudim. V průběhu turnaje jsme se hráli zápasy s těmito mužstvy - Luže, Chrudim a Sportovní škola Chrudim. Na dálku nám fandil celý Ústeckoorlický kraj, avšak ani to nám nepomohlo k postupu do krajského kola. Sice jsme vyhráli dva zápasy s Luží a Chrudimí, ale poslední zápas rozhodla Sportovní škola trestným hodem za jeden bod v posledních třech vteřinách ve svůj prospěch. Celý kraj byl zklamaný, ale ani to neodradilo tisíce fanoušků, kteří nás přišli podpořit po příjezdu k autobusu. Skandovaným potleskem a vyvoláváním hesel „Hoši, děkujeme!“ a „V našich srdcích jste mistři“ se nás snažili povzbudit. No a hned poté nás kluci probudili, že už jsme doma....

Všem našim příznivcům děkujeme za podporu a doufáme, že příští rok budou fandit znovu.

jménem poražených – Stanislav Klát a Libor Lettl

## LITERÁRNÍ STRÁNKY

### Čeho se bojím ?

Téma zní: „Když se tak trochu bojím“. Dlouho jsem přemýšlela, o čem bych mohla psát. Člověk se může bát hodně věcí. Vždyť celý život se vlastně bojíme, strachujeme se, že se něco stane, ať nám nebo našim přátelům.

Vždyť i miminko, které pláče se bojí, protože není v náruči své matky. Když povyroste, bojí se čerta a různých strašidel. Postupem času, když vyroste, zjistí, že žádná strašidla neexistují, ale i přesto se jich může bát. Strach je součástí života každého z nás. Vždyť nikdo není nebojácný. Každý z nás se bojí, i když si to třeba nepřizná a hraje si na hrdinu, který se ničeho nebojí.

Já se bojím spousty věcí a nestydím se za to. Bojím se, když se večer vracím domů a je tma. Myslím si, že v dnešní době se není čemu divit, že se bojím. Řekla bych, že lidí, kteří se bojí chodit sami domů ve tmě (v noci), je více. Také se bojím toho, aby se nestalo něco mé rodině, prostě lidem, které mám ráda a na kterých mi záleží. Ale mojí největší fóbií jsou hadi a pavouci. Když vidím tato ohavná zvířata, ježí se mi chlupy na těle.

Určitě je více věcí, kterých se bojím, ale to snad není nutné vyjmenovávat. Podle mého názoru není žádnou ostudou přiznat si (i se), čeho se bojíme. Vždyť nikdo není bez chyby. Každý se něčeho bojí, někdo možná i sám sebe.

**Markéta Zindulková, 7.tř.**

### Drak

Ukrutný drak s dračicí brousí kolem hradu.

Pozor, pozor, princezničko, nechod' na zahradu.

nakreslil Zdeněk Demeter,  
1.třída



## STRAKATÝ KOCOUREK

Byl jednou jeden strakatý kocourek. A ten huboval: „Proč jsem strakatý? Vypadám jako kravička“. Vzdychl si: „Všichni mi říkají strakouši. Kéž bych byl bílý nebo alespoň černý, to by mě nic nezašpinilo.“

Jednou se rozhodl, že vyrazí do krámu s barvou. „Koupil bych si bílou barvu“, řekl.

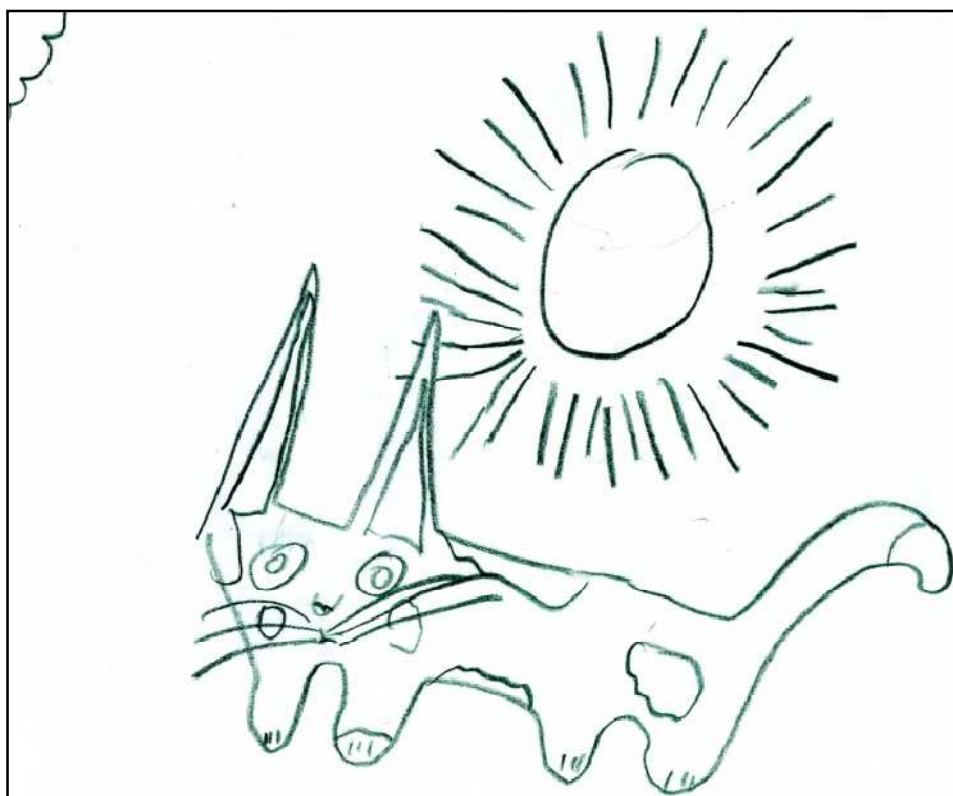
„10 myší a 4 ryby“, řekl kočičí prodavač. Kocourek zaplatil a šel. Při cestě domů začalo pršet, kocourkovi se barva smyla a byl zase strakatý.

Mezitím zlý vlk začal bořit zvířátkům domečky. Když se chystal na ten kocourkův, kocourek zrovna přišel. Vlk se polekal, začal křičet: „Pomoc, pomoc, kráva!“ Byl to totiž vlk strašpytel.

O kocourkovi už nikdo neřikal, že je strakouš. Všichni mu už říkali jen odháněč vlků.

Kocourek už byl rád, že je strakamakatý a že ho mají všichni rádi.

napsala a nakreslila Iveta Pešková, 1.třída



*Je tu jaro, začněte se hýbat - chodte na zumbu!*

## ZUMBA

1. **Tak pro začátek, jak se jmenujete?**

Kristýna Uchytlová

2. **Co to vlastně ta zumba je?**

Klikněte si na [www.zumba.com](http://www.zumba.com) – tam najdete vše. :-)

3. **Jako správná zumbařka byste měla vědět, jak zumba vznikla a kdo ji stvořil, víte to?**

Jasně, „založil“ jí Alberto (Beto) Perez tak, že si na svou hodinu aerobiku zapomněl vzít CD s hudbou, no a tak začal tančit na tu místní (latinskoamerickou) a samozřejmě se to lidem zalíbilo. A tak ji začal vyučovat. No a teď je ještě k tomu bohatý.

4. **Jak dlouho už zumbu cvičíte?:**

No tak asi rok, ale já se vlastně také učím, protože je stále něco nového, stále vycházejí nové dvd, stále je co se učit.

5. **Kde všude zumbu cvičíte?:**

Tady v okolí, což je Krouna, Svratouch, Svratka, Herálec a Proseč.

6. **Jak jste se k zumbě dostala?:**

Ani nevím... Když mě přestal bavit aerobic (smích) . Ne, tak asi jako normálně: dvd a tak, jo a taky na internetu.

7. **Jak dlouho jste instruktorkou a jak dlouho zumbu předcvičujete?:**

No tak asi půl roku. (Teď vypadám asi jako amatér, co?)

8. **Na jaké jste úrovni ve cvičení zumb?:**

No tak já myslím, že zumba žádné úrovně nebo levely nemá, ale jako tak orientačně mám „zmáknutou“ celou Zumba

basic 1. Vlastně ono těch basicků je více, ale ty tady u nás v Čechách vůbec nejsou, nevycházejí ani jako dvd. To bychom museli do Ameriky, abychom se dostali přes ty basicky na tu opravdu vysokou úroveň, ale myslím, že žádné levely neexistují. (podle nás z redakce je naše lektorka na vysoké úrovni (na

podmínky u nás v ČR, takže asi žádný začátečník nebude)

8. **Tady v Proseči na zumbu chodí jen ženy, ale máte někde hodiny, kde jsou i muži?**

Překvapivě ano, ale moc jich není.

9. **Jakou myslíte že má zumba budoucnost?:**

No tak teď je to velký boom, lidé zumbu chtějí tancovat, mají o ni zájem, tak si myslím, že tak asi 5 let by se mohla držet. Vlastně se pořád vymýšlejí nové kroky, jiné sestavy, prostě se stále zdokonaluje. Ale samozřejmě nové tance se vymýšlejí stále, takže se pořád držet na vrcholu nebude.

10. **Musí se zumba tancovat jen na latinskoamerickou hudbu nebo si můžu vybrat třeba něco jako disco a tak?:**

Tak samozřejmě že ta latinskoamerická hudba k tomu patří, jinak to není zumba, ale aerobic, ale asi se to dá, já mám dnes na hodinu přichystaného ptáčka, a to tedy není latinskoamerická hudba!

Naší lektorce děkujeme za čas, který si pro nás udělala, a za rozhovor.

Tereza Sodomková

Tereza Košnarová

Tereza Vašková



## LYŽAŘSKÝ VÝCVIK

V týdnu 12. – 18. února se sedmáci a dvě děvčata z osmičky „rekreovali“ na horách. V Branné v Jeseníkách se jim moc líbilo a vy se můžete podívat alespoň na fotky.



Pohled na malebné náměstíčko...



Tak takový pořádek kdybychom měli u nás v šatnách!



Pozor, ke startu...



Tak helmice na palice a jedem !



A to jako má být výstroj na sjezdovku?



No tak to by Vám šlo! A kde jako máte lyže?

redakce